



Fremsendelse af afdelingers budgetforslag 2021-2024

Hermed fremsendes Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorgs budgetredegørelse for sektor 3.30 Service for ældre og handicappede.

10. maj 2019

Side 1 af 5

Udgangspunktet for fastsættelsen af budgettet for 2021

Udgangspunktet for fastlæggelsen af budgettet for 2021 er regnskabsresultatet for 2019 og de udviklingstendenser, lovændringer og økonomiske aftaler, der fortsætter ind i 2020 og fremadrettet.

Udfordringerne i Sundhed og Omsorgs økonomi kan især henvises til udefrakommende bevægelser, som afdelingen ikke selv kan påvirke. Det medfører merudgifter på en række kendte, specialiserede budgetområder, hvor Sundhed og Omsorg afsætter reserver herunder pasning af døende og nærtstående, personlige hjælpemidler og hospice. Reserverne vokser fra år til år og den andel af tilvæksten fra budgetmodellerne, der går til at finansiere reserverne er således også voksende. Dermed mangler Sundhed og Omsorg finansiering til væksten i de store demografiafhængige udgiftsområder.

Sundhed og Omsorgs budgetmodel er baseret på en forudsætning omkring sund aldring, som medfører, at Sundhed og Omsorg løbende af underlagt et effektiviseringskrav på 1,5 pct. af budgettet, som kommer udover hvad den økonomiske politik tilsiger for budgetperioden. Dette var baseret på en udvikling, hvor der var en positiv udvikling i de leveår uden begrænsninger for de ældre. Siden den opgørelse er udviklingen vendt og de leveår med begrænsninger fylder relativt mere i restlevetiden for de +65 årige. Ovenstående kan blandt andet ses i sammenligningen med de andre 6 byer, hvor Aarhus Kommune er den kommune, som har haft det største fald i udgifterne på ældreområdet i perioden 2009 til 2016.

Udviklingen i leveår med begrænsninger ses ligeledes i udviklingen af selv vurderet helbred blandt de ældre i Aarhus kommune, hvor der i regnskabet for 2019 blev konstateret en nedgang blandt de ældres selv vurderede helbred. Der er altså flere ældre borgere i Aarhus, der selv vurderer de har et dårligt helbred, men samtidigt fremgår det, at der ikke er en lignende vækst i antal modtager af pleje eller praktisk hjælp fra Sundhed og Omsorg. Årsagen hertil skal blandt andet findes i det løbende effektiviseringskrav, der er indarbejdet i budgetmodellen. Såfremt udviklingen i leveår med begrænsninger fortsætter som hidtil, skal der skal leveres 34 pct. flere timers pleje og praktisk hjælp i hjemmeplejen i Aarhus Kommune i 2030. Befolkningstilvæksten og dermed tildelingen fra budgetmodellen vokser kun 22 pct. i samme periode.

Sundhed og Omsorgs økonomi er fortsat udfordret af den uløste udfordring omkring budgetmodellen for de ældre med handicap. Det er et område, hvor udgifterne til stadighed overstiger kompensationen via budgetmodellen på



området fordi væksten i antallet af ældre med handicap er større end væksten i befolkningen. Dertil kommer, at borgere fortsat har mere komplekse forløb, når Sundhed og Omsorg overtager borgerne. Fremskrivningen tyder for nuværende på, at der alene på dette udgiftsområde mangler 41 mio. kr. i 2023.

10. maj 2019
Side 2 af 5

Sundhed og Omsorgs økonomi er ligeledes presset vedrørende plejehjemmene, hvor der konstateres et behov for styrkelse af de sundhedsfaglige kompetencer grundet de stadig mere komplekse borgerforløb. Dertil kommer, at der er behov for at øge omsorgen og aktiviteterne i de sene eftermiddagstimer. Dette er ikke muligt inden for den eksisterende ramme.

Region Midtjylland og regionens 19 kommuner har i regi af Sundhedsaftalen udarbejdet en samarbejdsaftale om IV-behandling i kommunalt regi. Samarbejdsaftalen skal give mulighed for, at IV-behandlingen kan foregå tæt på borgerens hverdag, når der ikke længere er behov for øvrig behandling på hospitalet. Dette medfører årlige merudgifter på 2,9 mio. kr., som Sundhed og Omsorg forventer at blive kompenseret med i forlængelse af byrådets godkendelse af aftalen.

Sundhed og Omsorg arbejder i 2020 og ind i 2021 med en række prioriterede temaer indenfor de tre overskrifter: Sundhed, Værdighed og Medborgerskab.

I forhold til borgernes **sundhed og trivsel**, så er det nødvendigt at behandle borgerne forskelligt for at stille dem ens. Derfor arbejder Sundhed og Omsorg både med strukturelle og målrettede indsatser for at fremme lighed i sundhed. Desuden arbejder Sundhed og Omsorg fortsat med at styrke det nære sundhedsvæsen og kommunens trænings- og rehabiliteringsindsats for at understøtte borgernes evne til at mestre eget liv og sikre gode overgange.

I forhold til borgernes **værdighed**, så viser de seneste brugertilfredsheds- og trivselsmålinger, at der fortsat er behov for et særligt fokus på brugerne i hjemmeplejen. Sundhed og Omsorg har løbende arbejdet med besøgscontinuitet, som udløber af budgetforliget fra 2018. Der er brug for at fastholde denne indsats og fortsat arbejde med planlægningspraksis.

I forhold til borgernes oplevelse af **fællesskab og medborgerskab**, så viser de seneste opgørelser af både Aarhusmål og budgetmål, at ensomhed er mere udbredt blandt ældre end blandt de øvrige aldersgrupper. Derfor videreføres det igangværende arbejde med at styrke borgernes oplevelse af fællesskab og medborgerskab, bl.a. i regi af pårørende indsats på plejehjemmene, Genlyd, Oplevelsesklyngen og styrkelse af



lokalcenterfaciliteter ved plejeboligerne bl.a. af hensyn til beboernes muligheder for at have et centralt mødested, samspillet med frivillige og muligheden for at deltage i aktiviteter og træning på lokalcentret for områdets ældre.

10. maj 2019
Side 3 af 5

Bemærkninger vedrørende budgetmålene

Sundhed og Omsorgs budgetmål for 2021 omsætter de visioner, byrådet har formuleret i 'Aarhus – en god by for alle' samt i Aarhus Kommunes Sundhedspolitik, Værdighedspolitik og Medborgerskabspolitik. Samtidig tager målene nært afsæt i afdelingens strategi – herunder især de borgervendte ledetråde 'Vi holder borgerne væk', 'Al magt til borgerne' og 'Vi er sammen med borgerne'.

Dermed sætter budgetmålene retning for Sundhed og Omsorgs kerneopgaver vedr. sundhed, værdighed og medborgerskab – og den værdi, afdelingen skal skabe for og ikke mindst sammen med borgerne og det omgivende samfund.

Efter drøftelse i udvalget d. 6/5 2020 videreføres Sundhed og Omsorgs budgetmål for 2020 stort set uændret i 2021. De tre overordnede effektmål, de fem indikatorer, der belyser disse effektmål og det datagrundlag, der anvendes til at opgøre resultaterne ændres således ikke. De to justeringer, der foretages, drejer sig dels om at overgå til en mere robust opgørelsesmetode for de to indikatorer vedr. ensomhed og selvvurderet helbred, dels om at fastsætte ambitionsniveauet for indikatoren vedr. selvvurderet helbred på et mere oplyst grundlag.

Denne stabilitet i de overordnede, politisk vedtagne mål giver organisationen ro til at fortsætte den igangværende oversættelse af Aarhusmål og budgetmål til mere borgernære mål. Dvs. mål, som giver mening i den løbende lokale dialog mellem borgere, medarbejdere, ledere og direktioner om, hvordan det går med at skabe den ønskede værdi for borgerne.

Bemærkninger vedrørende økonomien

På den decentraliserede sektor 3.31 (service for Ældre og handicappede) er effekten af befolkningsprognosen for 2021 indregnet i budgetmodellerne. Det medfører en årlig tilførsel på knap 6 mio. kr. pr. år i de tre første år og en tilvækst på 46 mio. kr. i 2024. Hertil kommer en reduktion på 5,3 mio. kr. som følge af den nye ferielovgivning. Desuden er budgettet tilpasset til rammen.

Der er indarbejdet ændringer på almene boliger (sektor 3.34) på mellem 4,9 og -7,5 mio. kr. i budgetperioden. Det skyldes bl.a. mindreudgifter som følge af en øget lånefinansiering til større vedligeholdelsesarbejder i ældre boligafdelinger og afvikling af overskud i boligafdelinger i 2021. Hertil



kommer tidsforskydninger i planlagte byggerier vedr. Hørgården, Malling og Tilst.

10. maj 2019
Side 4 af 5

10-årige investeringsplan

I budgetlægningen for 2021-2024 skal der udarbejdes en 10-årig investeringsplan.

Sundhed og Omsorg har for at understøtte afdelingens målsætninger og opgaveløsning fremsendt forslag på tolv områder, som i prioriteret rækkefølge ses i tabellen nedenfor.

Tablet 1. Sundhed og Omsorgs fremsendte behovs- og løsningsforslag. Beløb i 1000 kr. i 2021-priser.

Nr.	Område	Samlet beløb i 2024-2033	Egenfinansiering i 2024-2033	Ansøgt beløb i 2024-2033
1	Plejehjem	393.766	58.900	334.866
2	Nyt Sundheds- og frivillighus	186.832	186.832	0
3	Helhedsplan for lokalcenter Marselisborg	40.510	40.510	0
4	Udbygning af lokalcentre	124.692	0	124.692
5	Dagcenterfaciliteter	38.253	0	38.253
6	Velfærdsteknologi	63.885	0	63.885
7	Legionella	5.610	0	5.610
8	Genoptræning og sundhedsforløb	13.000	0	13.000
9	Samlingssal ved plejeboligerne på Hedevej	8.750	0	8.750
10	Grøn omstilling af transport	8.540	3.800	4.740
11	Korttidspladser på Vikærgården	22.206	15.170	7.036
12	Saxild Strand	13.038	4.000	9.038
	I alt	919.082	309.212	609.870

Indtægtskrav anlæg:

Sundhed og Omsorgs indtægtsbudget er placeret i 2020 og 2021. Sundhed og Omsorg forventer at sælge for 44 mio. kr. i 2020 og for 80 mio. kr. i 2021. Salgene vedrører salg af plejeboliger og ældreboliger.

Det skal bemærkes, at på nuværende tidspunkt er afdelingens indtægtsbudget ikke delt op i indtægter fra belåningsager (almene boliger) og faktiske salg. Sundhed og Omsorg er i færd med at omlægge principperne for indtægtsbudgettering på afdelingens bygninger, så reelle salgsbudgetter bliver skilt ad fra belåningsager (almene boliger).



10. maj 2019
Side 5 af 5

Jette Skive
Sundhed- og omsorgsrådmand /

Hosea Dutschke
Direktør